

Z. Br.

Edycje korespondencji uczonych polskich

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 10/3, 437-438

1965

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

W nrze 6/1964 „Przeglądu Humanistycznego“ A. Kaupuż opublikował artykuł *Dzieje konkursu na Uniwersytecie Kijowskim i praca konkursowa J. I. Kraszewskiego o języku polskim*. W tymże numerze I. Csapáros scharakteryzował wydaną w 1964 r. w Budapeszcie pracę o oddziaływaniu Uniwersytetu Jagiellońskiego na kulturę Węgier w dawnych wiekach (E. Kovács, *A krakkói egyeten és a magyar művelődés. Adalékok a magyar-lengyel kapcsodotk XV—XVI századi történetéhez*), a M. Prosnak — książkę *Z dziejów polonistyki warszawskiej*⁵.

Dzieje filologii germańskiej w Polsce w latach 1944—1964 przedstawił Z. Żygulski w nrze 4/1964 „Kwartalnika Neofilologicznego“, a filologii angielskiej w tymże okresie — S. Helsztyński w nrze 3/1964.

O 10-letniej działalności Wydziału Pedagogicznego Uniwersytetu Warszawskiego pisała W. Wyrobkowa-Pawłowska w nrze 3/1964 „Przeglądu Historycznooświatowego“.

W nrze 4/1964 serii A „Kosmosu“ Z. Kielan-Jaworowska dała artykuł *Prace warszawskiego ośrodka paleozoologicznego (Zakładu Paleozoologii PAN i Katedry Paleontologii Uniwersytetu Warszawskiego) na tle rozwoju paleontologii w Polsce*.

Tom 1 wydawnictwa „Prace i Studia Instytutu Geograficznego Uniwersytetu Warszawskiego. Katedra Klimatologii“ zawiera m.in. pracę W. Okołowicza i Z. Kaczorowskiej o historii katedr meteorologii i klimatologii w polskich szkołach wyższych.

Z. Br.

PUBLICZNE BIBLIOTEKI NAUKOWE W POLSCE

W numerze 4/1964 „Kultury i Społeczeństwa“ artykuł Stanisława Szeredy *Z prehistorii publicznych bibliotek naukowych* przypomniał ludzi zasłużonych dla idei takich bibliotek oraz ich pionierskie wysiłki w zakresie szerzenia i realizacji tej idei w Polsce.

Z. Br.

EDYCJE KORESPONDENCJI UCZONYCH POLSKICH

W tomie 24 za 1964 r. „Slavii Occidentalis“ Jerzy Słiziński wydał nieznane listy Pawła Józefa Šafaříka (1795—1861), wybitnego słowackiego (piszącego po czesku) badacza starożytności słowiańskich, archeologa, historyka i filologa, do Jana Feliksa Tarnowskiego (1779—1842), bibliografa i historyka, członka warszawskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk i komisji oświecenia Królestwa Kongresowego.

W nrze 5/1964 „Przeglądu Humanistycznego“ Z. Mikulska i J. W. Gomulicki ogłosili pierwszy zespół listów zmarłego w 1958 r. historyka literatury, profesora Uniwersytetu Wrocławskiego Tadeusza Mikulskiego do toruńskiego historyka kultury Zygmunta Mocarskiego. W nrze 6/1964 Z. Mikulska wydała drugi zespół tej korespondencji.

W nrze 1/1965 dwumiesięcznika „Ruch Literacki“ J. Starnawski opublikował list ze stycznia 1821 r. Feliksa Bentkowskiego, bibliografa i historyka literatury, profesora historii powszechnej uniwersytetu w Warszawie, do Franciszka Wężyka, poety i dramaturga, późniejszego prezesa Towarzystwa Naukowego w Krakowie.

⁵ Por. też recenzję tej pracy w niniejszym numerze „Kwartalnika“, s. 403.

J. Starnawski ogłosił również trzeci z kolei zespół zaczerpnięty z obfitego skarbca korespondencji Hieronima Łopacińskiego⁶. Mianowicie w nrze 1/1965 „Języka Polskiego“ opublikował on korespondencję Jana Łosia z Łopacińskim — 9 listów Łosia i 11 Łopacińskiego — z okresu, kiedy Łoś był najpierw docentem w Petersburgu, a następnie profesorem w Krakowie. Jak pisze wydawca, korespondencja ta „rzuci światło na dzieje niektórych poczynań zbiorowych w zakresie językoznawstwa polskiego, takich jak: *Słownik staropolski*, *Słownik gwar polskich*, *Biblioteka pisarzy polskich*, *Księga ku czci Karłowicza* [...], wyjaśnia również niektóre szczegóły dotyczące indywidualnych prac obu uczonych i warunków ich pracy“.

Z. Br.

MORSKIE ZAINTERESOWANIA A. A. KRYŃSKIEGO

W zeszycie 10/1964 „Poradnika Językowego“ ukazał się artykuł Z. Brockiego *Kartka z życiorysu Adama Antoniego Kryńskiego*. Przedstawiono tu pracę Kryńskiego w Komisji Terminologicznej Ligi Morskiej i Rzecznej, a następnie Komisji Terminologicznej Morskiej przy Polskiej Akademii Umiejętności w latach 1927—1932. Uczony interesował się zatem słownictwem morskim i rzeczonym, w tym i technicznym, do końca życia.

B. I.

LIST ARYSTOTELESA DO ALEKSANDRA

Interesujące omówienie arabskiej wersji listu Arystotelesa do jego wychowanka, Aleksandra Macedońskiego, opublikował prof. Marian Plezia w nrze 9/1964 miesięcznika „Meander“. Temu samemu listowi prof. Plezia poświęcił już poprzednio artykuł w nrze 9/1961 „Meandra“.

Z. Br.

FILOZOFIA PRAKTYCZNA W RENESANSOWYM GDAŃSKU

Za najwybitniejszego uczonego gdańskiego okresu odrodzenia uchodzi Bartłomiej Keckermann; urodzony w Gdańsku w 1571 r. — od 1602 r. do śmierci w 1609 r. był on profesorem filozofii w gdańskim Gimnazjum Akademickim.

Obszerną pracę o tym uczonym opublikował w 1961 r. B. Nadolski⁷; ten sam autor ogłosił następnie dwa krótsze opracowania w czasopiśmie. Artykuł *Poglądy na historię uczonego gdańskiego Bartłomieja Keckermanna* w „Roczniku Gdańskim“, R. 17/18 (1958/1959), 1960 — jest omówieniem pracy Keckermanna *De natura et proprietatibus historiae commentarius*, która ukazała się po śmierci autora w 1610 r. w Hanau. Drugi artykuł, *Nauczanie filozofii w gdańskim Gimnazjum Akademickim za profesury Bartłomieja Keckermanna* — w „Gdańskich Zeszytach

⁶ Pierwszy opublikowany zespół — to 45 listów A. A. Kryńskiego do Łopacińskiego, drugi — 9 listów J. Baudoina de Courtenay do Łopacińskiego; por. notatkę *Kartka z historii językoznawstwa polskiego* w nrze 1—2/1965 „Kwartalnika“, s. 232.

⁷ B. Nadolski, *Życie i działalność naukowa uczonego gdańskiego Bartłomieja Keckermanna. Studium z dziejów odrodzenia na Pomorzu*. W serii: *Prace Wydziału Filologiczno-Filozoficznego Towarzystwa Naukowego w Toruniu*, t. 11, zesz. 1. Toruń 1961, ss. 163, ilustr.